

— ni resnica. — je strupena goba. — je izumetelj. — ni truplo. — vojvodina. — ni cesarstvo. — je vladar. — je kralj vseh kraljev.

Dovršitev.

Midva nisva tržana. Medve sve vaščanki. Vidva sta meščana. — — — Bog je kralj vseh kraljev. (Dalje prih.)

D o p i s i.

Z Goriškega. (Oznanilo veleslavnega c. k. dež. šol. sveta za Goriško in Gradiško v Trstu v dan 3. jan. 1885. l.) — Z ozirom na nalezljive bolezni, ki v Primorju užé več časa razsajajo, in da se širjenje teh v šolah, kolikor je mogoče, odvrne, razposlal je veleslavni c. kr. dež. šol. svet v tem mesecu po slavnem c. kr. okr. šol. svetu Sežanskem vsem šolskim vodstvom na Krasu zakonik in ukaz visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje (v porazumu z visokim c. kr. ministerstvom notranjih zadev), ki se glasi tako-le:

»Da se razširjanje nalezljivih bolezni v šolah, kolikor je mogoče, odvrne, izdaje c. kr. deželni šolski svet v prilogi A od c. kr. ministerstva za uk in bogočastje v porazumu s c. kr. ministerstvom notranjih zadev, z razpisom od 25. junija 1884. l., šte. 9559., potrjeni ukaz, ki se razglaša, da se bode po njem primerno ravnalo.«

C. kr. namestnik *Pretis* s. r.

Priloga A. Ukaz o zaviranju nalezljivih bolezni v šolah.

1. Šolski vodja je dolžan zdravstveno stanje njegovemu vodstvu izročene šolske mladine z največo skrbnostjo nadzorovati in v ta namen tudi podložno učiteljstvo primorati, da mu koj naznani vsak slučaj bolezni v šoli.

2. Vsak učenec, ki na nalezljive bolezni »garje, kužno unetje oces, kože, ruske, osepnice, oslovski kašelj, davica (difteritis)« trpi, mora se toliko časa od obiskovanja šole odstraniti, dokler se z zdravniškim spričevalom ne dokaže, da zopetno obiskovanje šole drugim učencem ne škoduje.

3. Učenci in učiteljstvo, ki z osebo na kozah ali ruskah, davici in vročnici bolno v isti družini stanujejo, ali drugače v zvezi, ki bi lahko nalezljivo bolezen razširila, stojé ali so v zadnjem času stali, ne smejo toliko časa v šolo priti, dokler ni od zdravniške strani potrjeno, da ni nalezljive nevarnosti za šolsko mladino.

4. Šolski vodja je dolžan obolenje učenca na boleznih, pod 2 zaznamovanih, o katerem zvé, koj županstvu (magistratu) naznaniiti, čigar naloga je, brez odloga primerne navedbe ukreniti, in če se tiče ljudskih in meščanskih šol, ob enem tudi okrajnej šolskej gosposki v eventualno daljno postopanje poročati.

Na drugej strani so dolžni praktični zdravniki vsak dogodek nalezljive bolezni v družinah, kjer so šole obiskujoči otroci, koj naznaniiti dotičnim šolskim vodjam, da slednji take učence za časa odstranijo.

5. Ako bi se po zdravniškem izreku kužne bolezni mej šolsko mladino enega kraja na nevaren način množile, ali epidemične (nalezljive) postale, more krajni šolski svet v porazumenji s kompetentno (pristojno) zdravstveno oblastjo, po okoljščinah pri ljudskih in meščanskih šolah z dovoljenjem okrajne šolske gosposke pri drugih neposrednem nadzorstvu deželnega šolskega sveta podložnih šolah njih vodstvo z dovoljenjem deželnega šolskega sveta zaukazati, da se posamezni razredi ali vsa šola zaprè.

6. Šolski vodja je dalje dolžan na to paziti, ali niso mej prebivalci šolskega poslopja samega slučaji nalezljivih bolezni gori zaznamovane vrste.

Posebno naj se v šolskem posloppji stanujoči služabniki strogo primorajo, vsak slučaj tacega obolenja pri njih domačih koj šolskemu vodji naznaniiti. V vsakem teh slučajev mora vodja v porazumenji s kompetentnim zdravstvenim uradnikom brž storiti, kar je treba, da se dotični bolniki iz hiše odstranijo in daljno razširjenje nalezljive bolezni mej šolsko mladino, brž ko je mogoče, zabrani. Če odstranjenje dotičnega bolnika iz šolskega poslopja po zdravniškem izreku ni pripuščeno, in če se tudi na drug način ne more izvršiti osamljenje obiskovalcev šole od doma bolezni, mora se šola nemudoma zapreti z istočasnim poročilom na okrajno šolsko gosposko, oziroma na deželni šolski svet v poznejše odobrenje. Šola se mora, predno se odprè, skrbno razkužiti (desinficirati), kar ima županstvo (magistrat) ukreniti, kakor zdravnik zaukaže.

Sredstva za razkuženje (desinficiranje) se morajo dobro hraniti, da se ne zamenjajo ali zlorabijo, in da jih otroci ne morejo doseči.

7. Učencem je vstop v taka stanovanja, kder nalezljiva bolezen razgraja, ostro prepovedan.
8. Korporativno spremstvo pogrebnih sprevedov za kužno boleznijo umrlih ni dovoljeno šolske mladini.

9. Odstavki 2., 3., 7. in 8. tega ukaza se morajo vsako leto ob začetku šolskega leta, in kadar se epidemična bolezen prikaže, v vseh šolskih razredih razglasiti.

10. Ta ukaz velja primeroma tudi za varovalnice majhnih otrok in otročje vrte. (Po „Edin.“)

Iz Vinice. Slavno društvo »Národna šola« blagovolila je za mali znesek poslati naši šoli sledeče učila: 250 lepopisnic, 100 pravopisnic, 50 malih in 20 velicih risank, 16 tablic, 6 ducatov svinčnikov, 3 ducate peresnikov, 2 skatlici peres, 28 brisalk in ene bukve rudečega pivnega papirja. Za ta velikodušni dar se v imenu uboge šolske mladine zahvaljujeta

Jurij König,

predsednik krajnega šolskega sveta.

Franjo Ks. Trošt,

nadučitelj.

Iz Ljubljane. Iz seje c. k. deželnega šolskega sveta v 8. in 10. dan jan. t. l. Letna poročila o ljudskih in srednjih šolah za 1883/84. l. jemlje se na znanje ter predlaga slavnemu c. k. ministerstvu za bogočastje in uk. — Reši se več prošenj za oprostenje od šolnine. — Oddá se sedem učiteljskih služeb za trdno. (Glej »premene pri učiteljstvu« v št. 2. »Učit. Tov.«!) — Ukrene se potrebno o razširjanji treh ljudskih šol. — Na dveh šolah (v Šent-Vidu nad Ljubljano in v Gorénjem Logatci) dovoli se poludnevni pouk. — Neki učiteljevi vdovi dovoli se odpravnina. — Ukrene se, da se bodo pregledali razni učni črteži za splošne ljudske šole. — Reši se več prošenj za starostne doklade, nagrade in denarne pomoči.

— **Imenik šolskih oblastev, učiteljev in učiteljic na Kranjskem** je ravnokar donatisnjen. Razposlal se bode vsem g. g. udom »Slovenskega učiteljskega društva«, kateri so za pretečeno leto (1884.) letnino plačali. Naj bi se tedaj z doneski podvizali vsi g. g. udje, kateri so dolžni še kaj letnine. — »Imenik« se bode prodajal po 60 kr., po pošti za 65 kr.

— Včeraj, v 14. dan t. m., so vse tukajšnje srednje šole in tudi obe c. k. izobraževališči za učitelje in učiteljice končali prvo polovico šolskega leta.

— Odbor »Slovenskega učiteljskega društva« bode imel v četrtek 19. t. m. popoldne ob 2. sejo, h kateri vse g. g. odbornike uljudno vabi

predsedništvo.

— Zabavni večer »Slovenskega učiteljskega društva« bode jutri v ponedeljek 16. t. m. v društveni sobi.

Razpis učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na enorazrednici v Zalogu s 400 gld. letne plače in s stanovanjem, začasno. Prošnje do 25. febr. t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Kameniku.

Na Štajerskem. Na četeterazrednici pri Sv. Juriji na Šavnici, učit. služba IV. plačilne vrste, za trdno. V nemškem in slovenskem jeziku zmožni prosilci naj vlagajo svoje prošnje po postavnem potu do 15. marcija t. l. pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Juriji na Šavnici. — Mesto učiteljice ženskih ročnih del na ljudskih šolah Ptujске okolice in v Hajdini z letno nagrado 210 gld. Poučevanja je pri prvi šoli 10 mesecev v letu po 10 ur na teden, pri drugi pa 6 mesecev v letu po 5 ur na teden. Slovenskega in nemškega poučevanja zmožne prosilke za to službo naj svoje prošnje oddajajo okrajnemu šolskemu svetu Ptujskemu do 22. februarja t. l. — Na trirazrednici pri Sv. Barbari v Holozah podučit. služba IV. plačilne vrste, stalno, ali tudi začasno. Prosilci morajo biti slovenskega in nemškega jezika zmožni, ter naj svoje prošnje oddajajo pri krajnem šolskem svetu do 25. febr. t. l.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Anton Požar, nsdučitelj v Knežaku, je šel v Radeče (pri Zidanem Mostu); g. Gašper Gasperin, nsdučitelj v Radečah, v Vipavo; g. Jurij Adlešič, nsdučitelj v Vipavi, pa v Šmartino pri Litiji in g. Valentin Pin, nsdučitelj v Šmartinem, pa je prestavljen v Knežak. — G. Ferd. Šarc, bivši učitelj v Razdrtem, je zač. postavljen na Toplo Reber.

Listnica upravnistva. Gosp. A. P. v Št. R.: Vzprejeli 2 gld. „Tov.“ plačan do 31. avg. t. l. — Gosp. J. S. v Št. J.: Hvaležno vzprejeli 12 gld. naročnine za l. 1881., 1882., 1883. in 1884. — Gosp. Iv. Z. na B.: 1 gld. 50 kr. naročnine za II. pol. l. 1884. hvaležno vzprejeli.